

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. София, 04.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на втори декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Джулиана Петкова
Надежда Махмудиева

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Надежда Махмудиева Въззивно гражданско дело № 20211000501904 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по три въззивни жалби срещу Решение №261757/16.03.2021 г. по гр.д.№3415/2020 г. на СГС, I ГО – 9. състав, постановено по предявени от Т.Г. Я. – Д., Ц. Л. Д. и Г. Ц. Д., против Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество /КПКОНПИ/ обективно съединени иски, предявени на основание чл.2а от ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди - на Т. Я. – Д. в размер на сумата от 30 000 лв., на Ц. Л. Д. – в размер на сумата от 20 000 лв., и на Г. Ц. Д. – в размер на сумата 10 000 лв., претърпени от всеки от ответниците, в резултат от наложени на 29.09.2010 г. от КПКОНПИ обезпечителни мерки /запори върху автомобили, дружествени дялове и банкови сметки/ върху тяхно имущество на стойност 190 770 лв., за обезпечаване на бъдещ иск по чл.28 от ЗОПДИППД на КУИППД срещу Ц. Л. Д., съпругата му Т.Г. Я. – Д., и майка му Г. Ц. Д., във връзка с водено срещу Ц. Л. Д. наказателно производство по обвинение, по което същият е бил оправдан с влязла в сила Присъда №1217/20.03.2014 г. по НОХД №1248/2005 г. на ОС – Благоевград, които обезпечителни мерки са били прекратени с разпореждане на ДСИ от 04.12.2015 г. С обжалваното решение съдът е уважил частично предявените иски, като е осъдил ответника да заплати обезщетения за претърпени неимуществени вреди: на Т.Г. Я. – Д. сумата от 20 000 лв., на Ц. Л. Д. сумата от 12 000 лв., и на Г. Ц. Д. – сумата от 10 000 лв., ведно със законната лихва върху всяка от сумите, за периода от

20.12.2014 г. до окончателното плащане, като е отхвърлил предявените иски за разликата до пълните им предявени размери. Недоволни от така постановеното решение са останали както ишците, така и ответника.

С Въззивна жалба вх.№302942/07.04.2021 г., подадена от Т.Г. Я. – Д. и от Г. Ц. Д., двете чрез адв. Д.Л., се обжалва решението в неговата отхвърлителна част по предявения от всяка от жалбоподателките иск, както и в частта, с която жалбоподателките са осъдени да заплатят на ответника сумата от 200 лв. за юрисконсултско възнаграждение. Сочи се неправилност на решението в обжалваните му отхвърлителни части, поради противоречие на материалния закон, допуснати съществени процесуални нарушения и необоснованост. Сочи се нарушение на чл.52 от ЗЗД чрез определяне на занижен размер на обезщетението, присъдено на всяка от жалбоподателките, който не съответства на принципа на справедливостта, твърди се да са допуснати процесуални нарушения при обсъждането на събраните доказателства, и липса на мотиви за отхвърлянето на исковите до пълния им предявен размер. Съдът не е съобразил по отношение на ишцата Т. Я. – Д., че проведеното срещу нея производство по ЗОПДИППД (отм.) обективно е засегнало в много по-голяма степен нейното право на труд, лично достойнство и обществена репутация, предвид качеството □ на публична личност – бивш народен представител. Не е съобразено обстоятелството, че във връзка с наложените запори ишцата Т. Я. – Д. е преустановила адвокатската си практика в продължение на няколко години, настъпили са значителни сътресения в семейството □ и е настъпила фактическа раздяла между нея и съпруга □. Сочи се необоснованост на решението и по иска на Г.Д., като въпреки установените здравословни проблеми, съдът е приел за неустановена причинната им връзка с действията на ответника, и неотчитане на притесненията □ за съдбата на сина □ и неговото семейство. Настоява се за отмяна на решението в обжалваните части, и постановяване на ново по същество, с което исковите да бъдат уважени до пълния им предявен размер. Заявява се претенция за присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално легитимирани страни с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба е връчен на насрещната страна, и в срок е постъпил Писмен отговор вх.№324222/04.06.2021 г., подаден от КПКОНПИ, чрез гл. юрк. Г. В.. Поддържа се становище за неоснователност на въззивната жалба, тъй като така определения размер на обезщетенията всъщност е прекомерно завишен, като не е отчетен факта, че всички негативни коментари по отношение на ишцата Т.Я. са били свързани с наказателното производство срещу нейния съпруг Ц.Д., а не с наложените

обезпечителни мерки, правото □ на труд не е било ограничавано, и изборът □ дали да продължи да работи не е бил свързан с образуваното производство пред Комисията. По отношение на вредите на ищцата Г.Д., по делото не е била изготвена съдебно-медицинска експертиза, която да анализира медицинската документация във връзка със здравословното □ състояние, и при лежаща върху тази ищца доказателствена тежест, претенцията □ е недоказана. Настоява се за оставяне на въззивната жалба без уважение, като неоснователна.

С Въззивна жалба вх.№302947/07.04.2021 г., подадена от ищеца Ц. Л. Д., чрез адв. Л.Ц., се обжалва решението в отхвърлителната му част по предявеният от Ц.Д. иск – за сумата над уважения размер от 12 000 лв. до пълния предявен размер на иска от 20 000 лв., както и в частта, в която ищецът е осъден, заедно с останалите двама ищци, да заплати на ответника сумата от 200 лв. за юрисконсултско възнаграждение. Изложени са оплаквания за неправилност на решението в обжалваната част, поради противоречие с материалния закон и събраните по делото доказателства, и необоснованост. Съдът правилно е приел, че са налице всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника, но определеният размер на обезщетението е недостатъчен да обезщети ищеца Д. за претърпените от него неимуществени вреди, като съдът не е изложил мотиви за отхвърляне на иска до пълния му предявен размер. Сочи се нарушение на чл.52 от ЗЗД, като не е съобразен характера и тежестта на увреждането, степента, интензитета и продължителността на увреждането. Изложени са подробни съображения по съществото на спора с анализ на събраните доказателства. Настоява се за отмяна на решението в отхвърлителната му част по предявения от жалбоподателя иск, и постановяване на ново решение по същество, с което искът да бъде уважен до пълния му предявен размер, като бъде отменено решението и в частта му, с която ищецът е бил осъден да заплати на ответника разноски по делото. Заявява се искане за осъждане на ответника да заплати на ищеца разноските за двете съдебни инстанции.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално легитимирана страна с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, въззивната жалба отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба е връчен на насрещната страна, и в срок е постъпил Писмен отговор вх.№323747/03.06.2021 г., подаден от КПКОНПИ, чрез гл. юрк. Г. В.. Поддържа се неоснователност на въззивната жалба, прекомерност на присъденото в полза на този ищец обезщетение, недоказаност на причинната връзка между търпените от ищеца неимуществени вреди и производството, водено от Комисията – видно от събраните доказателства, негативните коментари по отношение на ищеца са били

свързани с наказателното производство срещу него, а не с наложените обезпечителни мерки по искане на Комисията. Принос за емоционалното състояние на ищеца има проведеното срещу него наказателно производство, за което същият е потърсил обезщетение по реда на ЗОДОВ в отделно производство. Настоява се за оставяне на въззивната жалба без уважение.

С Въззивна жалба вх.№305201/12.04.2021 г. ответникът КПКОНПИ, чрез гл.юрк. Г. В. и инспектор Е. С., обжалва решението в неговата осъдителна част по всички предявени искове. Релевирани са оплаквания за недопустимост на постановения съдебен акт, поради изтичане на 5-годишна погасителна давност на 20.12.2019 г., считана от датата на влизане в сила на оправдателната присъда срещу ищеца Ц. Л. Д., както и поради неизпълнение на нормативното изискване на чл.10, ал.1 от ЗОДОВ производството да се осъществява при задължително участие на прокурор. В настоящия случай ПРБ не е конституирана в качеството на контролираща страна, поради което органите на прокуратурата са били лишени от възможността да изпълнят вмененото им задължение за осъществяване на надзор, като не са могли да вземат становище по предявените искове, по допускането, събирането и релевантността на доказателствата, послужили за постановяването на съдебния акт, което е опорочило всички извършени процесуални действия. Сочи се и неправилност на решението в осъдителната му част, поради погрешни правни изводи относно противоправността на действията на ответника – съдът неправилно е приел, че внасянето на иска за налагане на обезпечителни мерки ще е винаги незаконосъобразно, след като по отношение на ищеца Д. е постановена оправдателна присъда. Действията на Комисията са законосъобразни, като същата е действала при условията на обвързана компетентност, като е била сезирана от компетентен орган, и е била задължена да започне проверка. След приключване на проверката е било образувано производство за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност срещу Ц.Д., а след Решение №405/29.04.2010 г. на осн. чл.13, ал.1, т.2 от ЗОПДИППД (отм) е внесено мотивирано искане в СГС за налагане на обезпечителни мерки върху установеното имущество на проверяваното лице, както и на свързаните с него лица, като поисканите обезпечителни мерки са били допуснати с Определение №24/28.09.2010 г. по гр.д.№С-30/-2010 г. на СГС, потвърдено от САС, като съдът е приел евентуалният бъдещ иск по чл.28 от ЗОПДИППД (отм.) за допустим и вероятно основателен. Следователно ишците не са доказали да са налице незаконосъобразни актове, действия или бездействия на ответника или негови длъжностни лица, които да са били отменени по надлежния ред. Неправилно съдът е приел за установено, че ишците са претърпели неимуществени вреди, както и че е установена причинна връзка между търпяните неимуществени вреди от ишците и действията на Комисията. По делото е направена служебна справка за водено друго производство по ЗОДОВ от ищеца Ц.Д. срещу ПРБ – гр.д. №10780/2019 г. на СГС. С цел разграничаване на вредите, ответникът е направил

искане за присъединяване на материалите по това дело към настоящото, по което съдът не се е произнесъл, а евентуалното искане за спиране на производството на основание чл.229, ал.1, т.4 от ГПК, е оставено без уважение, поради липса на връзка между двата спора. В тази връзка на основание чл.266, ал.3 от ГПК се поддържа доказателствено искане за присъединяването на гр.д.№10780 / 2019 г. на СГС, поради наличие на опасност от двойно обезщетяване на едни и същи вреди. Поддържа се евентуално оплакване за несправедливо завишен размер на присъдените обезщетения на тримата ищци, в нарушение на чл.52 от ЗЗД. Настоява се за прекратяване на исковото производство поради изтекла давност, алтернативно – да се реши спора по същество, като се отмени решението в обжалваната част и се отхвърлят изцяло предявените искове. При условията на евентуалност се иска да бъдат намалени по размер присъдените обезщетения. Заявява се претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално легитимирана страна с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежно упълномощени процесуални представители, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Преписи от въззивната жалба на КПКОНПИ са връчени на ищците Т.Г. Я. – Д., Ц. Л. Д. и Г. Ц. Д., чрез процесуалния им представител адв. Д.Л., и в срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил Отговор на въззивната жалба вх.№329584/18.06.2021 г., подаден от Т.Г. Я. – Д., Ц. Л. Д. и Г. Ц. Д., чрез адв. Д.Л. и адв. Л.Ц., в който се застъпва становище за неоснователност на въззивната жалба на КПКОНПИ – 5-годишния давностен срок не е изтекъл, доводите за неправилност на решението в осъдителната му част са неоснователни, правилни са изводите, че всеки от ищците е търпял неимуществени вреди, а определените обезщетения не само, че не са прекомерни, а са необосновано ниски. Настоява се въззивната жалба на КПКОНПИ да се остави без уважение, и да се потвърди решението в осъдителните му части. Настоява се за присъждане на всички разноски, направени от ищците в двете съдебни инстанции. Възражава се срещу направеното доказателствено искане за присъединяване на гр.д.№10780/2019 г. по описа на СГС, 9 състав.

Препис от въззивната жалба на ответника е връчен на ПРБ, която не се е възползвала от възможността да депозира отговор.

При извършената служебна проверка, на осн. чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваното решение е постановено от компетентен съд в надлежен състав, в изискуемата форма, и е подписано, поради което е валидно. Същото е постановено по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни.

По допустимостта на обжалвания съдебен акт, съдът намира следното:

С т.15 от ТР № 3/22.04.2005 г. по т.д. № 3 /2004 г.на ОСГК са дадени на съдилищата разяснения, според които задължителното участие на прокурор

съгласно чл.10,ал.1 ЗОДОВ е в качеството му на контролираща страна, която има гарантирано от закона участие в процеса като главна страна, а именно - като необходим другар на държавните учреждения – ищци или ответници с оглед защитата на държавния интерес /чл.19,ал.2 ГПК, т.17 от ТР №1/2001г.по т.д.№ 1/2000 г.,ОСГТК на ВКС/. И както е прието в мотивите към т.15 от ТР № 3/2005г. на ОСГТК на ВКС,когато прокуратурата на РБ е единствен ответник в производството по ЗОДОВ, съответните й структурни звена могат да я представляват по право, поради което участието на прокурор като контролираща страна не е задължително, защото качеството на контролираща страна не се съвместява с качеството на страна, заинтересована от изхода на делото. Когато обаче наред с Прокуратурата на РБ ответник е и друг държавен орган, прокурорът участва задължително като контролираща страна /чл.10,ал.1 ЗОДОВ/.

В конкретния случай ответник по предявените искове с правно основание чл.2а от ЗОДОВ е КПКОНПИ /като правопреемник на КУИППД/, поради което на основание чл.10, ал.1 от ЗОДОВ в производството пред първостепенния съд е следвало да участва като контролираща страна съответната прокуратура /СГП/, която е следвало да участва като главна страна в производството. Неконституирането на СГП като главна страна – задължителен необходим другар на ответника КПКОНПИ, съставлява съществено процесуално нарушение, водещо до недопустимост на постановения първоинстанционен съдебен акт /в т.см. е и Определение № 222 от 13.04.2020 г. по гр. д. № 3809 / 2019 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/. Същото не може да бъде saniрано от въззивната инстанция, въпреки че САП е призована да участва като контролираща страна във въззивното производство. Постановеният съдебен акт при липса на една от абсолютните процесуални предпоставки за допустимост на производството, е недопустим, и следва да се обезсили, а делото да се върне за ново разглеждане на първостепенния съд, със задължителни указания за конституиране на СГП като контролираща страна.

Настоящият съд не следва да се произнася по въпроса за разноските във въззивното производство, а по същите дължи произнасяне първостепенния съд при новото разглеждане на делото, като ги възложи в тежест на страните с оглед резултата от произнасянето по предявените искове.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение №261757/16.03.2021 г. по гр.д.№3415/2020 г. на СГС, I ГО – 9. състав.

ВРЪЩА ДЕЛОТО на Софийски градски съд за ново разглеждане от друг състав, и изпълнение на дадените указания с мотивната част на решението за конституиране на Софийска градска прокуратура като контролираща страна.

Решението подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните, с касационна жалба пред Върховния касационен съд, при наличие на предпоставките на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____